

Lecția 4

Dreptatea socială

Cum ar trebui să facem inegalităților?

Obiectiv de învățare	Să conștientizeze problemele legate de dreptatea socială
Sarcinile elevilor	Elevii discută problemele dreptății distributive. Elevii reflectă din nou asupra întregii unități de învățare.
Resurse	(opțional) Copii ale fișa de lucru 2.3. pentru elevi și întrebări.
Metoda	Discuție pe bază de text, lucru în perechi, gândire critică.

Casetă de informații

În societatea noastră, nu există un consens referitor la ce înseamnă cu adevărat justiția socială. Povestea folosită în această lecție are scopul de a ajuta elevii să reflecteze la principiile de bază în care justiția socială ar trebui să fie înrădăcinată, arătând în același timp complexitatea problemei.

Lecția

Profesorul le explică elevilor că le va da o poveste în patru părți iar după citirea fiecărei părți va exista o discuție. Ca o alternativă, profesorul ar putea citi povestea cu voce tare.

Profesorul împarte apoi clasa în perechi și dă fiecărei perechi partea 1 din fișa de lucru 2.3. pentru elevi. Profesorul poate fie să o citească cu voce tare, să solicite unui elev să o citească sau elevii o pot citi în liniște.

Copia profesorului: partea întâi

„S-a scurs peste o oră între momentul la care s-a dat prima alarmă și cel în care vasul de croazieră „The Queen Maddy” s-a scufundat. Astfel, pasagerii au putut să se organizeze puțin înainte de a urca în ambarcațiunile de salvare. Din cauza unei furtuni puternice, vasul s-a izbit de un tanc petrolier, ceea ce a cauzat naufragiul.

O jumătate de zi mai târziu, unele dintre ambarcațiunile de salvare au ajuns la o mică insulă stâncoasă. Avea o formă ovală, o lungime de aproximativ 1,5 km și o lățime de două ori mai mică, fiind parțial acoperită de o vegetație luxuriantă. Nu se afla nicio altă insulă la o distanță rezonabilă. Singurii locuitori ai acestei insulei erau membrii familiei Richalone care locuiau într-o vilă luxoasă pe vârful dealului și care dețineau întreaga insulă.

Cu mulți ani în urmă, această familie s-a stabilit pe insulă și nu a păstrat legătura cu lumea din afară; doar au aranjat să li se livreze lunar hrană proaspătă, combustibil și tot felul de alte bunuri necesare. Viața lor era bine organizată: își produceau singuri electricitatea de care aveau nevoie, își permiteau să cumpere suficientă hrană și băutură și aveau cu toții parte de confortul vieții moderne pe care și l-au dorit. În trecut, proprietarul fusese un om de afaceri de succes. În urma unui conflict cu autoritățile în legătură cu o problemă fiscală, s-a simțit dezamăgit de viață și s-a hotărât ca din acel moment să evite orice contact cu lumea din afară.

Proprietarul vilei a observat ambarcațiunile de salvare care au ancorat pe frumoasa sa insulă și s-a apropiat de naufragiați.”

Profesorul explică apoi că prima întrebare la care elevii trebuie să se gândească este dacă, în opinia lor, proprietarul insulei este moralmente obligat să permită acestor persoane să rămână pe insula lui. În scopul de a ajuta elevii să ajungă la o concluzie, profesorul va citi cu voce tare un număr de declarații (enumerate mai jos), și fiecare pereche va trebui să decidă cu ce afirmație(ii) este de acord și de ce. Elevii discută în perechi și notează răspunsurile lor.

- A. Proprietarul poate refuza să permită naufragiaților să stea pe insula lui.
- B. Proprietarul poate refuza să permită naufragiaților să stea pe insula lui, atâta timp cât le oferă alimente și băuturi necesare.
- C. Proprietarul poate refuza să permită tuturor celor care nu sunt capabili de a plăti (cu bani, bijuterii sau prin muncă) să rămână pe insula lui.
- D. Proprietarul trebuie să permită oamenilor să stea pe insula lui, atâta timp cât este necesar. Naufragiații au obligația morală de a respecta intimitatea și bunurile proprietarului.
- E. Proprietarul trebuie să permită accesul necondiționat al naufragiaților pe insulă și trebuie să îi considere co-proprietari.

Profesorul poate primi feedback de la clasă, de exemplu punând întrebări cum ar fi „Câți dintre voi au ales declarația A?” „Câți au ales declarația B?” „De ce?”

Apoi, profesorul distribuie partea a doua a poveștii.

Copia profesorului: partea a doua

„Proprietarul insulei s-a hotărât să le permită naufragiaților să rămână o anumită perioadă. S-a așteptat ca aceștia să îi plătească pentru serviciile sale și hrana folosită din rezervele deținute de el. Atâta timp cât în ambarcațiunea lor rămăsese suficientă mâncare, nu a fost de acord să le vândă nimic.

Erau 13 naufragiați. Victor, soția sa însărcinată Josepha, și cei doi copii ai lor (în vârstă de 3 și 7 ani). Abramovitch, în vârstă de 64 de ani, era un prosper negustor de bijuterii. Era cel mai în vârstă membru al grupului și nu avea nici rude, nici prieteni. Avea la el o colecție de inele de aur, diamante și alte bijuterii valoroase. John, Kate, Leo și Alfred erau patru prieteni puternici, sănătoși și foarte iscusiți. Locuiseră împreună într-o locuință socială pe care au amenajat-o singuri.

Maria, avocată care lucra cu jumătate de normă la o universitate, putea să se deplaseze foarte greu din cauza problemelor la piciorul și șoldul stâng (urmarea unui accident). Era însoțită de Max, asistentul său de la universitate cu care călătorea în SUA pentru a ține un discurs la o conferință și a discuta cu un editor despre publicarea unei cărți. Ambii erau specialiști în drept penal, însă nu erau prea îndemânatici. Și nu în ultimul rând, Marko și prietena sa Vicky, ambii membri ai echipajului care, în ultimul moment, au luat cu ei cât de mult au putut din depozitul navei: conserve, biscuiți, ulei și tigăi. Toți naufragiații aveau ceva bani la ei, însă șeful echipajului, Marko, avea la el o sumă foarte mare pe care o furase dintr-un apartament din ultimul port în care acostase.

Pe insulă se afla un adăpost mic și vechi pe coasta unui deal situată foarte aproape de mare. Nu avea decât o cameră care putea oferi condiții primitive de adăpost pentru doi sau trei oameni.”

Profesorul explică apoi că fiecare pereche trebuie să decidă cine, în opinia lor, ar trebui să aibă permisiunea de a utiliza adăpostul. Profesorul citește cu voce tare următoarele afirmații și solicită elevilor să discute în perechi cu ce afirmație(ii) sunt de acord, de ce și dacă au o altă soluție:

- A. Femeia gravidă și copiii.
- B. Cei patru prieteni tineri, care sunt singurii în măsură să îl renoveze.
- C. Negustorul de bijuterii, care plătește pentru adăpost (prin urmare, permițând celorlalți să cumpere ceva de mâncare).
- D. Șeful echipajului și prietena lui, cu condiția ca aceștia să împartă hrana lor cu restul oamenilor.
- E. Avocata, care este capabilă să acționeze ca mediator și să soluționeze disputele dintre naufragiați.

După ce raportează la rândul lor, se distribuie următoarea parte a poveștii.

Copia profesorului: Partea a treia

„De asemenea, naufragiații au trebuit să hotărască ce trebuie să facă cu rezervele de hrană pe care le luase cu el șeful echipajului și pe care nu intenționa să le împartă cu ei. În realitate, dacă le-ar fi împărțit, ar fi însemnat că șansele de supraviețuire ale lui și prietenei lui să se reducă foarte mult.”

Acum perechile sunt rugate să se gândească cine ar trebui să primească hrană din proviziile navei. Profesorul citește din nou afirmațiile și solicită perechilor să discute și să decidă cu care dintre afirmație(ii) sunt de acord, de ce și dacă văd o altă soluție.

- A. șeful echipajului trebuie să aibă permisiunea de a păstra mâncarea pentru sine și prietena lui.
- B. alimentele disponibile ar trebui să fie distribuite în mod egal tuturor naufragiaților.
- C. produsele alimentare disponibile ar putea fi cumpărate de către cel care oferă cel mai mare preț. (cu bani, bunuri sau servicii).

După ce raportează la rândul lor, se distribuie ultima parte a poveștii.

Copia profesorului: partea a patra

În perechi, elevii discută în legătură cu cine ar trebui să ceară mâncare de la proprietar și cum ar trebui făcut acest lucru.

„Naufrațiații au hotărât că mâncarea trebuie să fie împărțită, fără a se plăti nimic în schimb. L-au forțat pe Marko să le dea proviziile lui, făcând apel la sentimentul datoriei morale. După aproape o săptămână nu mai rămăsese niciun fel de mâncare, iar singura soluția era să obțină hrană de la proprietarul vilei.”

Apoi, profesorul citește următoarele afirmații și întreabă cu care dintre afirmație(ii) sunt de acord, de ce și dacă văd o altă soluție.

- A. Fiecare persoană ar trebui să negocieze în mod individual condiții comerciale cu proprietarul (plata cu bani, bijuterii sau prin muncă). În acest caz, familia cu copii și avocata și asistentul său, în special, vor avea probleme.
- B. Toate resursele disponibile (bijuterii, bani) ar trebui împărțite de toți oamenii, indiferent de proprietarul inițial. Alimentele cumpărate în acest mod ar trebui distribuite în mod egal. Apoi, ar putea fi cumpărate alimente suplimentare, în mod individual, în schimbul muncii.
- C. La fel ca la B, dar se așteaptă ca toată lumea să muncească în măsura în care este capabil, și să împartă alimentele pe care le-a câștigat astfel.
- D. Negustorul de bijuterii are permisiunea de a cumpăra tot ce proprietarul este gata să vândă și să îi „ajute” pe ceilalți cu pachete cu alimente.

După ce raportează la rândul lor, profesorul poate conduce o discuție în clasă pentru a ajuta elevii să aplice povestea la lumea reală:

Recunoașteți situații similare în societatea noastră?

- A. ... în vecinătatea sau familia voastră?
- B. ... în țara voastră?
- C. ... la scară globală?

Ce situații efective pe care le cunoașteți vă surprind pentru că sunt nedrepte în ceea ce privește distribuirea de alimente, apă, adăpost etc.?

- A. ... în vecinătatea sau familia voastră?
- B. ... în țara voastră?
- C. ... la scară globală?

De ce?

La sfârșitul acestei lecții, trebuie să existe o discuție despre conceptul de bază al acestei unități de învățare. Profesorul ar putea decide să adauge o lecție suplimentară. La început, profesorul ține o scurtă prelegere folosind informațiile de bază referitoare la egalitate și diversitate din această unitate de învățare. El ar putea chiar să pregătească un material didactic referitor la diferite definiții. Elevii vor reflecta apoi asupra celor patru lecții în grupuri restrânse: Ce au discutat? Ce au învățat? Ce întrebări noi au conștientizat? Ei vin cu sugestii referitoare la modul de a reacționa la situațiile de inegalitate din propriile lor vieți.